

I4.1

*“La seva música és descriptiva, ben dibuixada i plena de color.
música d'en pep ventura passada per un conservatori”*

ernest albert (1929)

Antoni Juncà i Soler.

sardanes per a cobla

cobla de cambra de catalunya

direcció: gerard pastor

antoni juncà i soler (1875-1952)

*“La seva música és descriptiva, ben dibuixada i plena de color.
música d'en pep ventura passada per un conservatori”*

ernest albert (1929)

Dins del catàleg que Músics per la Cobla va omplint amb noves produccions l'any 2017 destinàrem el nostre treball a bastir els pilars per a realitzar aquest CD que teniu a les mans. Ja feia un temps que el nom del mestre figuerenc com a compositor de sardanes era a les nostres converses i un cop enllestida la fantàstica experiència Juli Garreta va ser el moment de treballar pels dos plats que teníem a l'obrador; junt amb Juncà hi havia el mestre barceloní Francesc Pujol.

L'estudi de la producció del mestre Juncà i també el coneixement del catàleg d'enregistraments efectuats en aquests darrers anys de les seves sardanes són els treballs previs sempre necessaris per a projectar el CD amb el contingut del màxim atractiu. Antoni Juncà és autor d'una cinquantena llarga de sardanes, entre les que hi destaquen: *L'abella i la flor*, *Lluny de ma pàtria*, *La vaca cega*, *Les culleretes de Sant Miquel*, *Les noies de Prats de Molló* i *La molinera de Flaçà*. Mai ha estat la nostra decisió, tractant-se de CD's amb 12 sardanes, d'omplir el contingut amb

massa títols coneguts, ja que, així donem possibilitats a la difusió de primícies en el camp dels enregistraments. En aquest cas decidirem que sols tres títols dels top 6 abans esmentats tindrien lloc en el repertori del nou disc; **L'abella i la flor**, **La vaca cega** i **Les noies de Prats de Molló**, quedant espai per a nou títols més, tots ells primícies discogràfiques... una bona combinació. Més endavant detallem el procés de tria d'aquestes nou.

Un punt important a decidir va ser a qui encomanàvem la direcció musical. Tinguérem present el fet de que fos un músic en el que s'hi reunissin les qualitats musicals imprescindibles i, també, que representés una nova incorporació a l'elenc de directors que tenim al nostre catàleg d'enregistraments. Vist tot plegat ens decantàrem pel mestre Gerard Pastor que compleix abastament amb el perfil desitjat i quin extens i qualificat currículum podeu trobar a la xarxa.

Per a determinar els nou títols procedirem a fer un inventari dels materials que del mestre

Juncà teníem i dels que faltant al nostre arxiu (Músics per la Cobla, Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, Foment de la Sardana de Barcelona) podíem aconseguir, en un termini raonable, d'Entitats com el Foment de la Sardana Pep Ventura de Figueres, les Cobles Ciutat de Girona i Sabadell i l'Arxiu particular del Sr. Ramon Julià de Mataró. Passat un temps prudencial de recerca

vàrem preparar tots els materials disponibles i decidirem organitzar un assaig amb intèrprets habituals de la Cobla de Cambra de Catalunya, sota la direcció del mestre Gerard Pastor i l'assessoria del nostre equip musical amb els que s'interpretaren i se'n feu un enregistrament recordatori les següents sardanes:

La fada

La Reina Victòria

L'aplec de Sant Martí

Sang nova

Busqueta rossinyolera

Marta i Maria

Vallespir en festes

Cançó trista

Raig de lluna

La xerrameca dels vailets

El testament de n'Amèlia

Les noces d'en Manelc

Roseta d'Empordà

Records passats

La font d'en Pericot

Cecília

Font Romeu

A la memòria de l'Avi Pep

Catalunya plora

Catalunya triomfant

Amb aquests elements vàrem fer la selecció final de les sardanes quins títols són els que figuren en negreta en l'anterior llistat. El proper pas fou l'edició informatitzada dels mateixos, encarregada bàsicament al mestre Jesús Ventura amb el meu recolzament puntual.

La Cobla Antigua Pep, de Figueras que el mestre Juncà dirigí l'any 1898.

Antoni JUNCÀ i SOLER nasqué a Figueras el 17 de maig de 1875 en el si d'una família modesta i nombrosa, d'arrels empordaneses. Des dels seus anys de joventut, Juncà s'educà en l'ambient republicà i liberal. S'inicià a la música de ben jove, aprenent solfeig, piano, harmonia i contrapunt amb Isidre Lleys, organista i mestre de capella de l'església parroquial de Figueras. Amplià la seva formació estudiant clarinet amb Emili Ferrer i amb el prestigiós instrumentista Fèlix Sans; poc després, entrà com a tible i clarinet a la cobla-orquestra d'en Pere Sans, germà de l'anterior. El servei militar el passà fent de clarinetista a diverses bandes militars (Logronyo, Olot), fins al seu llicenciament el 1898. Fou instrumentista de tible i de clarinet (1895

i 1899-1902) a l'orquestra *Moderna Catalana* de Granollers, director (1898) de la cobla *Antiga Pep*, de Figueras, de les corals *Amigos de la Unió*, de Granollers i de la *Societat Coral Erato* (1893) de Figueras. També dirigí l'orquestra de la *Societat Gironina de Concerts* en els dos concerts que aquesta va fer, el 1916. Quan la seva situació personal ho permeté, es casà (1899) amb la Maria Casadevall (de Biure. Empordà), amb qui tingué quatre fills (Cecília, Rosa, Eugeni i Pilar). La Maria morí a Melilla el febrer de 1934. L'any 1903 guanyà unes renyides oposicions i fou nomenat músic major de l'Exèrcit. Un cop dins de la carrera de músic militar tingué un seguit de destins, primer com a clarinetista i després com a director de banda.

El mestre Juncà uniformat en dos moments de la seva vida de músic militar

Exercí de professor de música a Figueras i a Girona quan estigué a les guarnicions de Figueras i Girona, exercí de professor de música i tingué per alumnes -entre altres- Josep Baró i Güell, Enric Montoriol, Tomàs Sobrequès, Francesc Civil i Josep Maria Cervera i Berta. La seva trajectòria com a músic militar el portà a un variat seguit de destinacions a la Península i al Marroc: Des de maig de 1903 fins l'agost de 1904 estigué al Regiment de Guipúscoa núm. 53 a Vitòria, com a músic major de tercera classe, De l'agost de 1904 fins al setembre del 1905, ja com a director de banda, al Regiment d'Infanteria Àsia núm. 55, de guarnició a Figueres. Del setembre de 1905 fins l'agost de 1916 al Regiment de Girona. De l'agost de 1916 fins

el desembre de 1918 destinat al Batalló de Caçadors Barbastro núm. 4 al Racó del Medik a Tetuan (Marroc). Del desembre de 1918 fins l'agost de 1924 destinat voluntàriament al Regiment d'Infanteria San Quintín núm. 47 amb guarnició a Girona alternant la seva vida a Girona i Figueras. L'agost de 1924 es va incorporar a petició pròpia a l'Acadèmia d'Infanteria a Toledo fins l'agost de 1928. El mes d'agost de 1928 se'l destina a la primera mitja brigada de Caçadors de Larache (Marroc) on hi van viure fins a l'any 1932. L'abril de 1932 s'incorpora a la Música de l'Agrupació de Caçadors d'Àfrica a Melilla. El 17 de maig de 1935 celebra el seu seixantè aniversari i, com a conseqüència, es retira de la carrera militar. Continua vivint a Melilla juntament

amb els seus fills i néts fins el novembre de 1937 quan es mouen a Ceuta, on hi van viure fins al 1940. El novembre de 1940 l'Antoni es trasllada a Saragossa a casa de la seva filla, on hi va viure fins al 19 de febrer de 1952, dia en què va morir, als setanta-sis anys d'edat.

L'Antoni Juncà compositor

Com a compositor en el nostre camp de les sardanes i la música de cobla no deixà mai d'escriure'n tal com trobarem en el catàleg que acompanyem. Pel que fa a les sardanes hi hem llistat 58 títols creats en un període de temps que omple la seva vida ja que va des de l'any 1905 fins el 1949. Destaquen per una qualitat compositiva de gran alçada i per l'acurada i efectiva orquestració amb què les vesteix. També és notable l'ús que Juncà fa de les melodies populars catalanes. Interessat en eixamplar el repertori de la música en cobla fou dels primers en escriure obres de format lliure, a l'inici dels anys 20's del segle passat, amb la suite *Cançons de ma terra*. També harmonitzà i instrumentà per a cobla un recull de tres danses tradicionals catalanes.

El seu catàleg, fòra del mon de la cobla, conté una

missa, obres corals i, sobre tot, obres per a banda. Els seus nebots Joan i Josep Juncà i Albert també van ser músics i compositors.

Bibliografia

+ Núria Bassaganyes i Anna Sánchez. **La banda, la cobla i l'orquestra**. Revista de Girona núm. 256.

+ Josep Antoni Juncà i Ubierna. **Un músic català oblidat**. Revista Funció Publicació 12 (1998)

+ Sònia Fuentes. **Difonen l'obra d'Antoni Juncà**. -Sara Guillen i Coll (rebesnéta d'Antoni Juncà)-. Empordà (revista digital) (08/08/2013)
+ Sara Guillén Coll. **Antoni Juncà i Soler (1875-1952): compositor, director i músic**. Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, volum 45 (2014)

+ Nosaltres dos. **Converses. Parla el mestre Juncà**. Revista La Sardana (Barcelona) (1922)

- 2016 **Sardanes de Flaçà**, per la [cobla Ciutat de Girona](#): *La molinera de Flaçà*.
- 2015 **Concert final «La Sardana de l'Any» 2014** per la [cobla Ciutat de Girona](#): *Les culleretes de Sant Miquel*.
- 2014 **Antoni Botey i contemporanis**, per la [cobla Marinada](#): *Lluny de ma pàtria*.
- 2009 **Compositors de Figueres**, per l'[Orquestra de Cambra de l'Empordà](#): *Les fires de la Santa Creu*.
- 2006 **Lloretenques - 15 anys de Nova Ràdio Lloret**, per la [cobla Ciutat de Girona](#): *Record de Lloret*.
- 2002 **Música per a cobla amb soprano**, per la [cobla la Principal de Vilafant](#): *L'abella i la flor*.
- 2000 **Girona – Sardanes**, per la [cobla Ciutat de Girona](#): *Girona*.
- 1999 **Música simfònica per a dues cobles**, per la [Cobla de Cambra de Catalunya](#): *De Montserrat al cel*.
- 1997 **Sardanes d'or X - Les flors**, per la [cobla la Principal de la Bisbal](#): *L'abella i la flor*.
- 1997 **Sant Joan de les Abadesses Ciutat Pubilla**, per la [cobla Montgrins](#): *La vaca cega*.
(reeditat en CD l'any 2004)
- 1986 **Pinzells de tramuntana**, per la [cobla Miramar](#): *Lluny de ma pàtria*.
- 1981 **Clàssics de la sardana XIII**, per la [cobla Ciutat de Girona](#):
L'Antònia, La vaca cega, Enyorament, Gatzara carnavalesca, Cants i planys, L'abella i la flor, Lluny de ma pàtria, Les culleretes de Sant Miquel, Les noies de Prats de Molló, T'espero, Les fires de la Santa Creu i Adela.
- 1981 **Sardanes I**, per la [cobla la Principal del Rosselló](#): *Les noies de Prats de Molló*
- 1965 (reeditat en CD el 1992 i el 2008) **Disc d'or de la sardana II**, per la cobla Barcelona: *La vaca cega*.
- 1964 **Antologia de la sardana** per la [cobla Laietana](#):
Les culleretes de Sant Miquel, L'abella i la flor, La vaca cega i Les noies de Prats de Molló.
- 1955 **Discoteca popular obra Almogàvers II**, per la [cobla Barcelona](#): *Lluny de ma pàtria*.
- Mitjans dels anys 1950 (re-editades el 1965) **Sardanes** per la [cobla Barcelona](#): *L'abella i la flor i La vaca cega*.

A part d'aquestes referències, corren gravacions privades enregistrades a ballades i concerts, de bastanta qualitat, de les sardanes *A la font Picant, L'avi Xena* i *Les noces d'en Manelic*, entre d'altres enregistrades en disc en l'anterioritat; val la pena tenir en compte que les edicions

reedicions en CD (posteriors al 1990) són o haurien de ser fàcils d'aconseguir, especialment les del segell Picap que em consta positivament que segueixen a la venda.

sardanes per a cobla

títol	any	premis, estrena, versions	dedicatòria i altres dades
<i>fada, La</i>	1905	Jocs Florals de Girona (Premi)	
<i>calellenca, La</i>	1905	Estrenada a Calella de Palafrugell	
<i>Cançó trista</i>	1906	Premi Sobrequès i Reig de Girona (Premi)	
font d'en Pericot, La	1906	Premi Sobrequès i Reig de Girona (Premi)	A Ramon Imbert
Reina Victòria, La	1906	Premi Sobrequès i Reig de Girona (Menció d'Honor)	
<i>Antònia, L'</i>	1906	Premi Sobrequès i Reig de Girona (Premi)	
<i>Cançó enfadosa</i>	1906	Reversa	A Josep Grahit
<i>Raig de lluna</i>	1907	Premi Sobrequès i Reig de Girona (1er. Premi)	
<i>Ruixim d'estiu</i>	1907	Reversa	
<i>Pluja menuda</i>	1907	(?)	
<i>buscafreses, La</i>	1909	(?)	
<i>Cecília</i>	1911	També per a orquestra	Al Foment de la Sardana de Sabadell
<i>A l'atzar</i>	1912	Reversa	A Joan Noguera Solé
<i>nit de Sant Joan, La</i>	1912	Arenys de Mar (1923?) (Premi)	
<i>Record de Lloret</i>	1912		
<i>Aplec de Sant Martí, L'</i>	1914	Palamós (1er. Premi)	
<i>Canigó</i>	1915	Jocs Florals d'Olot (1er. Premi)	
<i>Lluny de ma Pàtria</i>	1916	Escrita a Rincón Medik (Tetuan.Marroc)	A Salvador Raurich
xerrameca dels vailets, La	1917	Tenim una data alternativa: any 1919	
<i>Rosa del Folló</i>	1917	(?)	
<i>Cants i planys</i>	1918	Vic (1er. Premi)	
<i>Font Romeu</i>	1919	També <i>Rondalla fantàstica</i> - Mataró (1er. Premi)	
<i>Sang nova</i>	1920		
<i>bosc de Can Feu, El</i>	1920		
vaca cega, La	1920	Festa de la Sardana (Barcelona) (2on. Premi)	
noies de Prats de Molló, Les	1920	Jocs Florals de Girona (2on. Premi)	
<i>avi Xena, L'</i>	1921	Girona (Premi)	A Mateu i Albert Rifà
<i>testament de n'Amèlia, El</i>	1922	També <i>Sardana romàntica</i>	
<i>molinera de Flaça, La</i>	1922	També <i>Sardana en Fa</i> - Banyoles (Premi)	Lletra de Joan Planes i Feliu
<i>Margarideta</i>	1922	(?)	Lletra de Leandre Roura i Garriga
<i>culleretes de Sant Miquel, Les</i>	1922		
<i>A la memòria de l'Avi Pep</i>	1923		A Benet Morató i Mainou
<i>Maria</i>	1923		A la seva esposa

sardanes per a cobla

títol	any	premis, estrena, versions	dedicatòria i altres dades
<i>Busqueta rossinyolera</i>	1923	Estrenada el 16/09/1923	A l'Associació de la Premsa de Barcelona
<i>noces d'en Manelic, Les</i>	1924	Estrenada a Tarragona l'any 1924	Al Foment de la Sardana de Barcelona
<i>Montserrat</i>	1924	Versió per a una cobla de <i>De Montserrat al cel</i>	
<i>Adela</i>	1925	V Festa de la Sardana de Girona (Premi)	
<i>lluna de mel, La</i>	1926		
<i>A la memòria de Juli Garreta</i>	1926	També <i>Recordant Garreta</i>	
abella i la flor, L'	1926	Estrenada a Figueres	
<i>Enyorament</i>	1930		
Catalunya plora	1935	Estrenada a Barcelona el 24/02/1935	A Àngel Guimerà
Marta i Maria	1935		
Roseta de l'Empordà	1935		A la seva filla Rosa
<i>fires de Santa Creu, Les</i>	1935	Datada a Melilla	Lletra de l'autor
<i>Girona</i>	1935	Girona (3er. Accèssit)	
<i>Catalunya triomfant</i>	1936	Estrenada a Figueres el 31/03/1936	A Josep Puig i Pujades
<i>T'espero</i>	1937		
<i>angoixa, L'</i>	1938	(?)	
<i>Pilar</i>	1940		A la seva filla
<i>tafes de l'Empordà, Les</i>	1946	Estrenada al Palau de la Música Catalana el 22/12/1946	
<i>Gatzara carnavalesca</i>	1946	Associació de la Premsa de Barcelona (1er. Premi)	
Vallespir en festes	1947	Estrenada al carrer Vallespir (Bcn) el 25/08/1947	
<i>Revifalla</i>	1949	Estrenada al carrer Vallespir (Bcn) el 2/09/1949	A Joan Noguera i Solé

SARDANES per a cobla (sense data)

A la Font Picant
Records passats
Engrunes
 - Sardana curta

SARDANA per a dues cobles

De Montserrat al cel (1924)
 - Versió per a dues cobles de Montserrat

SARDANA per a cor i cobla

A toc d'oració, les noies al racó (1950)
 - Per a cor d'homes i cobla

GLOSES

Cançons de ma terra (suite)
 a) *Cotiró*
 b) *Els fadrins de Sant Boi*
 c) *L'hermosa Antònia*

DANSES TRADICIONALS

Col·lecció de ballets catalans (1907)
 - Girona (Premi)
 a) *Ball del ciri*
 b) *Ball de Sant Julià*
 c) *Ball Pla*

INTÈRPRETS DE L'ENREGISTRAMENT

	flabiol	tibles	tenores	trompetes	trombó	 fiscorns	contrabaix
La font d'en pericot	Albert Fontelles	Xavi Piñol Lluís Coll	Conrad Dalmau Jordi Guixé	Joan Carles Julio Jaume Prat	Miquel Vilarrasa	Guillem Lluís Martí Fontclara	Agustí Pedrico
La reina victòria	Denis Rojo	Adrià Sánchez Jordi Feliu	Josep Coll Lluís Gual	Sergi Marquillas Roger Santiago	Francesc Sala Martí Badia	Martí Villegas Marcel Comellas	Francesc Saladrigues
cecília	Albert Fontelles	Xavi Piñol Lluís Coll	Conrad Dalmau Jordi Guixé	Joan Carles Julio Jaume Prat	Miquel Vilarrasa	Guillem Lluís Martí Fontclara	Agustí Pedrico
La xerrameca dels vailets	Albert Fontelles	Oriol Oller Xavi Piñol	Conrad Dalmau Marc Isan	Carles Martí Jaume Prat	Martí Fontclara	Guillem Lluís Miquel Vilarrasa	Agustí Pedrico
La vaca cega	Albert Fontelles	Lluís Coll Oriol Oller	Marc Isan Jordi Guixé	Carles Martí Joan Carles Julio	Guillem Lluís	Martí Fontclara Miquel Vilarrasa	Agustí Pedrico
Les noies de prats de molló	Denis Rojo	Xavi Ventosa Adrià Sánchez	Josep Coll Jordi Guixé	Roger Santiago Sergi Marquillas	Francesc Sala	Miquel Castro Martí Villegas	Francesc Saladrigues
L'abella i la flor	Albert Fontelles	Lluís Coll Oriol Oller	Jordi Guixé Marc Isan	Carles Martí Joan Carles Julio	Guillem Lluís	Martí Fontclara Miquel Vilarrasa	Agustí Pedrico
catalunya plora	Albert Fontelles	Oriol Oller Xavi Piñol	Marc Isan Conrad Dalmau	Carles Martí Jaume Prat	Martí Fontclara	Miquel Vilarrasa Guillem Lluís	Agustí Pedrico
Marta i Maria	Denis Rojo	Adrià Sánchez Xavi Ventosa	Josep Antoni Sánchez Josep Coll	David Solernou Roger Santiago	Martí Badia	Martí Villegas Marcel Comellas	Francesc Saladrigues
Roseta de l'empordà	Denis Rojo	Jordi Feliu Xavi Ventosa	Jordi Guixé Josep Antoni Sánchez	David Solernou Sergi Marquillas	Francesc Sala	Marcel Comellas Miquel Castro	Francesc Saladrigues
Vallespir en festes	Denis Rojo	Jordi Feliu Adrià Sánchez	Jordi Guixé Josep Antoni Sánchez	Sergi Marquillas David Solernou	Francesc Sala	Miquel Castro Marcel Comellas	Francesc Saladrigues
Records passats	Denis Rojo	Xavi Ventosa Jordi Feliu	Jordi Guixé Josep Coll	Roger Santiago David Solernou	Martí Villegas Martí Badia	Miquel Castro Marcel Comellas	Francesc Saladrigues